

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
«ВСТУП ДО ФАХУ»**

Обов'язковий

Реалізується в межах
освітньої програми

Лісове господарство

за спеціальністю

Н4 Лісове господарство

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

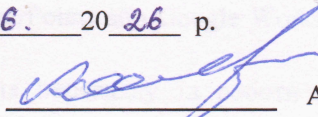
Суми – 2026

Розробники: Дудка А. А. Дудка А. А., доктор філософії, доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Протокол № 15 від 9. 06. 20 26 р.

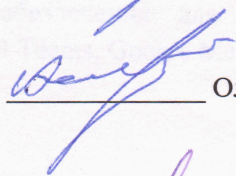
Завідувач кафедри



Андрій МЕЛЬНИК

Погоджено:

Гарант освітньої програми



Олександр ТОВСТУХА

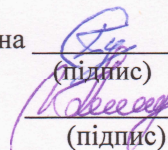
Декан факультету,

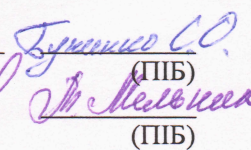
де реалізується освітня програма



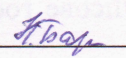
Сергій ГОРБАСЬ

Рецензія на робочу програму (додається) надана


(підпис)


(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації



/ Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі 23.06. 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Вступ до фаху						
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Садово-паркового та лісового господарства						
3.	Статус ОК	Обов'язковий						
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Лісове господарство / Н4 Лісове господарство						
5.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 18 тижнів (денна форма, 1 курс) 1 семестр, 15 тижнів (заочна форма, 1 курс)						
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 кредитів ЄКТС, 150 годин						
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Загальний обсяг годин	Контактна робота (заняття)				Самостійна робота	
			Лекційні		Практичні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	
		150	1 курс					
		30	8	44	8	76	134	
9.	Мова навчання	Українська						
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Дудка Ангеліна Анатоліївна						
11.	Контактна інформація	Доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства кабінет 02 а корпусу кафедри СП та ЛІС ел. адреса: Angelina.Dudka@i.ua Консультації: очна - щосереді 13 ⁰⁰ –14 ⁰⁰ ; онлайн через Zoom, Viber - щоп'ятниці з 16.00 до 17.00						
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Вступ до фаху» передбачає вивчення фундаментальних засад лісознавства як науки та навчальної дисципліни, ключових етапів історії розвитку лісового господарства в Україні та світі, внеску видатних лісівників у становлення галузі, а також екологічних закономірностей функціонування, росту, динаміки та різноманіття лісових екосистем і методологічних основ лісової типології.						
13.	Мета освітнього компонента	Мета дисципліни: Формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань та практичних умінь щодо фундаментальних положень лісознавства, історії та сучасного стану лісового господарства, екологічних закономірностей функціонування лісових екосистем, динаміки лісових угруповань та теоретико-методологічних засад лісової типології. Дисципліна також має на меті закласти основи для розуміння багатофункціонального значення лісів, принципів сталого розвитку лісового господарства, його організаційної структури та вимог до професії лісівника, а також екологічної відповідальності при здійсненні лісогосподарської діяльності. Завдання дисципліни: вивчення основних понять, предмету та методології лісознавства як науки і навчальної дисципліни; аналіз ключових етапів історії розвитку лісового господарства у світі та в Україні, а також внеску видатних лісівників; ознайомлення з організаційною структурою та сучасними напрямками розвитку лісової						

		галузі; дослідження екологічних факторів, що впливають на лісові екосистеми, та закономірностей росту, формування і динаміки лісових насаджень; опанування теоретичних засад та практичних підходів до лісової типології для класифікації лісових умов та насаджень. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати: Сучасні уявлення про лісознавство як науку та навчальну дисципліну, її предмет, методологію та місце в системі природничих наук. Ключові етапи історії розвитку лісового господарства у світі та в Україні, а також внесок видатних вчених-лісівників у становлення теорії та практики лісівництва. Загальну характеристику лісу як екосистеми, його багатофункціональне значення та актуальні завдання лісового господарства в сучасних умовах. Класифікацію екологічних факторів та їх вплив на лісові екосистеми, особливості гідрологічної ролі лісу. Закономірності росту, формування та динаміки лісостанів, процеси взаємодії та зміни деревних порід у насадженнях. Основні положення лісової типології, її завдання, принципи та найвідоміші класифікаційні схеми (зокрема, Г.Ф. Морозова, Є.В. Алексєєва, П.С. Погребняка, В.М. Сукачова), а також організаційну структуру та сучасні напрями розвитку лісового господарства. вміти: Визначати основні поняття лісознавства та його зв'язок з іншими науками. Аналізувати історичні етапи розвитку лісового господарства та визначати внесок видатних лісівників. Розпізнавати та оцінювати вплив основних екологічних факторів на лісові екосистеми. Характеризувати закономірності росту, формування та динаміки лісостанів, а також процеси взаємодії та зміни порід у лісових угрупованнях. Застосовувати базові знання лісової типології для загальної класифікації лісорослинних умов та насаджень. Пояснювати організаційну структуру та ключові напрями розвитку лісового господарства. Використовувати отримані знання для обґрунтування важливості лісової професії та подальшого поглибленого вивчення спеціальних дисциплін.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на: "Ботаніка з основами фізіології рослин" (ОК 7), "Основи екології та охорони природи" (ОК 10), "Хімія" (ОК 11) Освітній компонент є основою для: "Лісове ґрунтознавство" (ОК 13), "Біологічні основи живлення рослин" (ОК 14), "Лісові культури" (ОК 17), "Дендрологія" (ОК 18), "Лісознавство" (ОК 19), "Лісівництво" (ОК 20), "Лісова таксація" (ОК 25)
15	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності є фундаментальним принципом для всіх здобувачів вищої освіти та передбачає самостійне виконання всіх навчальних завдань, поточних контрольних робіт та підсумкових оцінювань. Це також означає обов'язкове посилання на джерела інформації у випадках використання чужих ідей, тверджень чи відомостей, дотримання норм законодавства про авторське право та надання виключно достовірної інформації щодо результатів власної навчальної або наукової діяльності. Під час вивчення освітнього компонента, порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат (присвоєння авторства чужих текстів, ідей або даних без належного посилання), академічне шахрайство (будь-які дії, спрямовані на обман під час навчального процесу, включаючи списування, підтасовування результатів, подання чужої роботи як власної) та використання електронних пристроїв для отримання чи передачі інформації під час контролю знань, якщо це не дозволено

		викладачем. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти несуть таку академічну відповідальність: за академічний плагіат – отримання 0 балів за відповідне завдання та необхідність його повторного виконання; за академічне шахрайство – анулювання отриманих балів за роботу, повторне проходження оцінювання та повторне виконання несамостійно виконаної роботи; за використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0 балів за цей контроль та необхідність повторного проходження підсумкового контролю.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3784
17.	Ключові слова	лісознавство, лісове господарство, лісова екосистема, сталий розвиток, історія лісівництва, лісова типологія, видатні лісівники, організаційна структура галузі, екологічні фактори, гідрологічна роль лісу, динаміка лісостанів, взаємодія деревних порід, зміна порід, природне оновлення, фітоценологія, лісорослинні умови, професія лісівника.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 2	ПРН 4	
ДРН 1. Характеризувати лісознавство як наукову та навчальну дисципліну, аналізувати ключові етапи історії та сучасну організаційну структуру лісового господарства, а також обґрунтовувати багатофункціональне значення лісів для суспільства.	+	+	Тестовий контроль, підготовка та презентація індивідуальних дослідницьких робіт/проєктів, а також їх публічний захист.
ДРН 2. Оцінювати вплив екологічних факторів на лісові екосистеми та пояснювати закономірності росту, формування, взаємодії і динаміки лісових насаджень, розуміючи принципи їхнього розвитку.		+	
ДРН 3. Застосовувати базові знання лісової типології та фітоценології для класифікації лісорослинних умов і загальної характеристики лісових угруповань.		+	
ДРН 4. Використовувати отримані знання про лісові екосистеми та систему лісового господарства для обґрунтування важливості професії лісівника та формування власної траєкторії професійного розвитку в умовах сталого лісокористування.	+	+	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл у межах загального бюджету часу						Рекоменд ова-на літерату ра
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		Пз				
	ден.	заоч.*	ден.	заоч.*	денна	заоч.*	
Модуль 1. Історико-теоретичні основи та сучасна архітектоніка лісового господарства.							
Тема 1. Лісознавство як навчальна дисципліна. Сучасне уявлення про лісознавство як науку. Коротка історія розвитку лісознавства. Предмет і методологія лісознавства. Визначення лісу і його характерні риси. Особливості лісових дерев. Значення лісів у сучасних умовах і актуальні завдання лісівництва. Концепція розвитку лісового господарства України.	2	1	2	1	6	9	1, 2, 3, 4, 5, 14, 19, 20
Тема 2. Видатні лісівники нашої держави. Перші вчені лісівники та їх вклад у розвиток науки (А. А. Нартов, А. Т. Болотов, Н. В. Шелгунов, Е. Ф. Зябловський, М. К. Турський, В. Д. Огієвський, А. П. Молчанов, Г. Ф. Морозов, Н. С. Нестеров, Є. В. Алексєєв, Л. І. Яшнов, А. П. Тольський, Г. М. Висоцький).		1	4	1	2	9	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 22
Тема 3. Світове значення вітчизняного лісівництва. Значення вітчизняного лісівництва: вчення про ліс; вчення про типи лісу, методи визначення світлолюбивості деревних порід. вчення про ґрунти і їх взаємодію з лісом, питання водного режиму. теорія про природне відновлення лісів. будова і розвиток деревостанів, зміна порід, рубки догляду за лісом, рубки головного користування. степове лісорозведення, лісова ентомологія і	2	1	2	1	5	9	1, 2, 4, 5, 6, 15, 22

фітопатологія.							
Тема 4. Внесок видатних вчених лісівників у розвиток науки. В.Д. Огієвський, В.С. Графф, С.В. Шевченко, Г.М. Висоцький, П.С. Погребняк, П.С. Пастернак, Колесников А.І., С.А. Генсірук, В.Є. Свириденко, Г.Т. Криницький	2		2		5	9	1, 2, 4, 5, 6, 8, 22
Тема 5 Коротка історія СНАУ, факультету АтП, кафедри садово-паркового та лісового господарства	2	1	2		5	8	3, 17, 18
Тема 6. Загальна характеристика та структура лісового господарства. Організаційна структура лісового господарства. Кадрове забезпечення та сучасні напрями розвитку лісового господарства	2	1	6	1	5	9	1, 2, 3, 12, 14
Модуль 2. Екологія, динаміка та типологія лісових екосистем.							
Тема 7. Екологічні фактори і їх класифікація. Загальні поняття про екологію лісу. Класифікація екологічних факторів.	2	1	4	1	5		1, 2, 3, 4, 5
Тема 8. Ліс і волога. Класифікація лісорослинних умов за вологістю. Гігрогенний ряд і гігротоп. Гідрологічна роль лісу.	2	1	2	1	5		1, 2, 5, 13
Тема 9. Методи обліку природного поновлення та оцінка успішності відновних процесів. Завдання та методи обліку природного поновлення. Методики С.С. П'ятницького, А.В. Победінського, М.М. Горшеніна та інших вчених.	2		2	0,5	5	9	1, 2, 9, 10, 11, 16

Тема 10. Ріст і формування лісу. Ріст і розвиток деревних рослин. Формування лісостанів і етапи їх розвитку. Умови формування чистих і мішаних деревостанів та їх лісівнича оцінка. Формування простих і складних деревостанів. Вікова структура лісових насаджень	2	0,5	4	1	5	9	1, 2, 10, 11, 20
Тема 11. Взаємодія деревних порід у насадженнях. Еколого-біологічна суть взаємодії деревних порід у лісових угрупованнях. Класифікація взаємовпливів лісової рослинності за Д.Д. Лавриненком. Потенціальна і конкретна конкурентноздатність. Класифікація і характеристика типів взаємодії деревних рослин за М.В. Колесніченком.	2	0,5	4	0,5	5	9	1, 2, 11, 20
Тема 12. Динаміка лісових угруповань. Вчення про зміну порід. Фактори, які обумовлюють зміну порід. Типи лісозмін.	2		4		5	9	1, 2, 9, 16, 21
Тема 13. Витоки і завдання лісової типології. Зміст і завдання лісової типології. Класифікаційні схеми типів насаджень Н.К. Генко, І.І. Гуторовича, П.П. Серебренникова. Вчення Г.Ф. Морозова про типи насаджень та його значення для розвитку лісівничо-екологічної типології.	2		2		5	9	1, 2, 5, 22
Тема 14. Теоретичні	2		2		5	9	1, 2, 4,

засади лісівничо-екологічної типології. Типологічна класифікація А.А. Крюденера. Класифікація типів лісу Є.В. Алексєєва. Внесок П.С. Погребняка у розвиток лісівничо-екологічної типології. Едафічна сітка Алексєєва-Погребняка							5, 22
Тема 15. Фітоценологічна типологія. Загальні поняття про фітоценологію. Типологічні погляди А.К. Каяндера. Теоретичні засади фітоценологічної типології В.М. Сукачова. Класифікація соснових і ялинових типів лісу за В.М. Сукачовим.	2		2		5	9	1, 2, 5, 21
Всього за семестр	30	8	44	8	76	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час</u> <u>аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин		Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин	
		Денна	Заочна		Денна	Заочна
ДРН 1. Характеризувати лісознавство як наукову та навчальну дисципліну, аналізувати ключові етапи історії та сучасну організаційну структуру лісового господарства, а також обґрунтовувати багатофункціонал ьне значення лісів для суспільства.	Лекції: Виклад теоретичного матеріалу щодо лісознавства як науки, історії розвитку лісового господарства, ролі видатних лісівників та значення лісів. Практичні: Обговорення концепцій, аналіз історичних періодів, дискусії щодо багатофункціональ ного значення лісів. Консультації: Роз'яснення незрозумілих питань, допомога у підготовці до обговорень.	Лк: 10 Пз: 11	Лк: 2 Пз: 1	Опрацювання конспектів лекцій та рекомендованої літератури. Підготовка до обговорень та дискусій. Пошук та аналіз додаткових матеріалів з історії лісівництва та структури галузі.	19	33
ДРН 2. Оцінювати вплив екологічних факторів на лісові екосистеми та пояснювати закономірності росту, формування, взаємодії і динаміки лісових насаджень, розуміючи принципи їхнього розвитку.	Лекції: Детальний виклад класифікації екологічних факторів, їх впливу на лісові екосистеми, закономірностей росту, формування та динаміки лісових насаджень. Практичні (денна): Розбір прикладів впливу факторів, аналіз моделей росту та динаміки лісостанів, розв'язання ситуаційних завдань. Консультації: Допомога у підготовці аналітичних завдань та проєктів, пов'язаних з екологією лісу.	Лк: 10 Пз: 11	Лк: 3 Пз: 2	Опрацювання методичних матеріалів з оцінки екологічних факторів. Вивчення принципів взаємодії порід. Аналіз та інтерпретація даних щодо динаміки лісових угруповань.	19	34
ДРН 3.	Лекції: Виклад	Лк: 10	Лк: 3	Розробка	19	34

Застосовувати базові знання лісової типології та фітоценології для класифікації лісорослинних умов і загальної характеристики лісових угруповань.	теоретичних засад лісової типології, фітоценології, класифікаційних схем (Морозова, Алексєєва-Погребняка, Сукачова) (Теми 13, 14, 15). Практичні (денна): Розробка конкретних прикладів класифікації лісорослинних умов та угруповань, розбір кейсів застосування типології. Консультації: Допомога у підготовці проєктних рішень та аналітичних матеріалів.	Пз: 11	Пз: 2	індивідуальних прикладів класифікації лісових ділянок. Вивчення досвіду застосування типології. Підготовка презентацій або звітів за кейс-завданнями.		
ДРН 4. Використовувати отримані знання про лісові екосистеми та систему лісового господарства для обґрунтування важливості професії лісівника та формування власної траєкторії професійного розвитку в умовах сталого лісокористування.	Лекції: Виклад матеріалу про сучасні виклики лісового господарства, сталий розвиток, професійну етику лісівника Практичні (денна): Обговорення аспектів професії лісівника, аналіз ситуацій сталого лісокористування. Круглі столи/Дискусії (для обох форм): Аналіз екологічних, соціальних та економічних аспектів лісогосподарської діяльності. Консультації: Надання рекомендацій щодо формування професійного розвитку.	Пз: 11	Пз: 1	Вивчення нормативно-правових актів та стандартів сталого лісокористування . Аналіз прикладів успішної практики. Підготовка есе або рефератів на тему важливості професії лісівника.	19	33
Всього		74	8		76	134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та інформативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентом та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (номер тижня)
Модуль 1	50 балів (50%)	До 7 тижня
тестування теоретичного матеріалу	30 балів	7 тиждень
Інформаційно-дослідницькі проекти	10 балів	7 тиждень
Захист проєктів	10 балів	7 тиждень
Модуль 2	50 балів (50%)	До 15 тижня
тестування теоретичного матеріалу	30 балів	15 тиждень
Інформаційно-дослідницькі проекти	10 балів	15 тиждень
Захист проєктів	10 балів	15 тиждень
Разом за семестр (залік)	100 балів (100%)	Заліковий тиждень
Умови отримання заліку: Залік виставляється за результатами поточного контролю. Для отримання заліку здобувач повинен набрати не менше 60 балів зі 100 можливих.		

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	кількість балів за:			
Модуль 1 (50 балів)	0–29	30–37	38–44	45–50
Модуль 2. (50 балів)	0–29	30–37	38–44	45–50
Разом за семестр (100 балів)	0–59	60–74	75–89	90–100

Критерії оцінювання результатів навчання

Відмінно (90–100 балів)

Здобувач вищої освіти демонструє глибокі та системні знання теоретичного матеріалу, вільно оперує професійною термінологією, аргументовано аналізує та узагальнює інформацію. Тестові завдання виконані з мінімальною кількістю похибок. Інформаційно-дослідницькі проєкти підготовлені повністю, відповідно до встановлених вимог, відзначаються високою якістю оформлення та творчим підходом. Під час захисту здобувач демонструє вміння аргументовано відстоювати власні висновки та вільно відповідати на додаткові запитання.

Добре (75–89 балів)

Здобувач вищої освіти володіє основним теоретичним матеріалом, правильно використовує професійну термінологію та здатний застосовувати набуті знання. Результати тестування свідчать про стабільне розуміння тем. Дослідницькі проєкти виконані в повному обсязі, проте можуть містити окремі неточності в оформленні або узагальненні інформації. Під час захисту здобувач допускає незначні помилки чи неточності, які не впливають на загальне розуміння матеріалу.

Задовільно (60–74 бали)

Здобувач вищої освіти засвоїв основний зміст навчальної дисципліни, проте його знання є фрагментарними та недостатньо систематизованими. Під час виконання тестів та підготовки проєктів допускаються помилки, аналіз інформації є поверхневим. Презентаційні матеріали оформлені з порушенням вимог. Відповіді на запитання під час захисту характеризуються неповнотою, логіка викладу матеріалу потребує додаткових уточнень. Здобувач здатний виконувати завдання переважно за зразком.

Незадовільно (0–59 балів)

Здобувач вищої освіти не засвоїв основних положень дисципліни, демонструє недостатній рівень теоретичних знань. Тестовий контроль не пройдено (або набрано критично низький бал). Дослідницькі проєкти виконані частково, інформація не структурована, вимоги до презентації повністю ігноровані. Під час захисту здобувач не володіє матеріалом роботи, допускає суттєві помилки та не досягає програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання інформаційно-дослідницького проєкту (макс. 10 балів)

9–10 балів (Відмінно)

Тема проєкту розкрита повністю й глибоко. Здійснено якісний та всебічний пошук інформації, матеріал логічно структурований. Мультимедійна презентація оформлена естетично, акуратно, тексти читабельні, ілюстративний матеріал чітко підібраний під тему. Робота подана вчасно.

7–8 балів (Добре)

Тема проєкту розкрита в повному обсязі. Інформацію підібрано правильно, проте аналітичний підсумок міг би бути детальнішим. Презентація візуально оформлена на достатньому рівні, але містить незначні помилки у дизайні (наприклад, забагато тексту на слайдах або дрібний шрифт).

6 балів (Задовільно)

Проект виконано частково, тема розкрита поверхнево. Джерела інформації обмежені, структура логіки викладу порушена. Оформлення презентації є недбалим, слайди перевантажені або погано читаються.

1–5 балів (Незадовільно)

Зміст проєкту не відповідає заданій темі. Матеріал скопійовано без аналізу та структурування, презентація відсутня або виконана настільки слабо, що не дозволяє оцінити роботу.

0 балів

Роботу не подано на перевірку.

Критерії оцінювання захисту проєкту (макс. 10 балів)

9–10 балів (Відмінно)

Здобувач вільно володіє матеріалом, висловлюється чітко, впевнено та професійно. Дотримується регламенту виступу. Демонструє високу культуру мовлення та культуру презентації. Дає вичерпні, аргументовані відповіді на всі запитання викладача та аудиторії.

7–8 балів (Добре)

Здобувач добре володіє темою, впевнено презентує результати, але під час захисту переважно зачитує текст зі слайдів (або з нотаток). На запитання відповідає правильно, проте інколи потребує навідних слів чи незначного часу на роздуми.

6 балів (Задовільно)

Виступ невпевнений, здобувач просто читає текст без розуміння суті. Дотримання регламенту порушене. Відповіді на додаткові запитання є неповними, неточними або слабо аргументованими.

1–5 балів (Незадовільно)

Здобувач не здатний презентувати роботу, не орієнтується у власному проєкті, на запитання відповідає неправильно або взагалі відмовляється від відповіді.

0 балів

Захист не відбувся (здобувач не з'явився або не презентував роботу).

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про рівень досягнення результатів навчання та спрямоване на підтримку освітнього процесу шляхом надання здобувачам своєчасного зворотного зв'язку. Формативне оцінювання проводиться протягом усього періоду вивчення освітнього

компонента та використовується для коригування навчальної діяльності здобувачів і вдосконалення методів викладання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Обговорення теоретичних питань із наданням зворотного зв'язку від викладача	Під час практичних занять протягом семестру
2	Виконання тестових завдань для самоконтролю та поточного оцінювання із подальшим аналізом типових помилок	Після завершення вивчення окремих тем та модулів
3	Обговорення, консультування та аналіз проміжних результатів на етапах підготовки інформаційно-дослідницьких проєктів	Протягом семестру відповідно до графіка виконання робіт
4	Індивідуальні консультації щодо виконання індивідуальних проєктних завдань	Відповідно до графіка консультацій
5	Спостереження за процесом виконання пзавдань та надання рекомендацій щодо їх удосконалення	Протягом семестру
6	Обговорення результатів тестування та аналіз поширених помилок під час практичних занять	Після проведення модульного контролю

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники та посібники

1. Хрик В. М., Кімейчук І. В. Лісівництво : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2021. 444 с.
2. Яворовський П. П., Сендонін С. Є., Левченко В. В., Токарева О. В., Пузріна Н. В. Лісівництво : підручник. Київ : НУБіП України, 2021. 654 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

3. Бутенко С. О., Дудка А. А. Вступ до фаху : курс лекцій для студентів спеціальності «Лісове господарство» денної та заочної форм навчання. Суми, 2026. 40 с.
4. Кічура В. П., Кічура А. В. Вступ до спеціальності : курс лекцій. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2024. 132 с.
5. Костюкевич Т. К. Лісівництво та лісознавство : конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2023. 142 с.
6. Мельник Т. І., Холодков О. В. Історія лісівництва : курс лекцій для студентів денної форми навчання зі спеціальності 205 «Лісове господарство». Суми, 2018. 26 с.
7. Мельник Т. І., Холодков О. В. Історія лісівництва : методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни зі спеціальності 205 «Лісове господарство». Суми, 2018. 12 с.
8. Мельник Т. І., Холодков О. В. Історія лісівництва : методичні вказівки для проведення практичних занять студентів денної форми навчання зі спеціальності 205 «Лісове господарство». Суми, 2018. 35 с.

6.2. Додаткові джерела

9. Analysis of the effectiveness of afforestation technologies in the North-Eastern Forest-Steppe of Ukraine / S. Butenko, A. Melnyk, A. Butenko, T. Melnyk, A. Dudka, T. Kubrak, Y. Sonora. Agriculture and Forestry. 2026. Vol. 72, No. 1. P. 63–75. URL: <https://doi.org/10.17707/AgricultForest.72.1.04>.
10. Токмань В. С., Дудка А. А. Вплив маси жолудів на посівні якості та морфометричні показники сіянців дуба червоного в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник ШНАУ. Серія «Агрономія і біологія». 2026. Вип. 1 (63). С. 170–175. URL: <https://doi.org/10.32782/agrobio.2026.1.20>.
11. Ігнатенко В. А., Дудка А. А., Товстуха О. В. Біометричні показники та продуктивність насаджень за участю *Quercus rubra* L. у північно-східному Лісостепу України. Сільське господарство та лісівництво.

2026. Вип. 3 (43). С. 12–22. (Примітка: якщо відомий точний діапазон сторінок, будь ласка, вкажіть його замість 12–22).

12. Бельмас І. Г., Бузюмент О. О., Бутенко С. О. Лісовий фонд України та Сумщини. Матеріали науково-практичної конференції студентів і аспірантів, присвяченої Міжнародному дню студента (15–19 листопада 2021 р.). Суми : СНАУ, 2021. С. 52.

13. Беспалько Р., Мирончук К., Гуцул Т. Основні періоди розвитку полезахисних лісових смуг на території України. Містобудування та територіальне планування. 2023. Вип. 82. С. 17–29. URL: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2023.82.17-29>.

14. Бондар С. Л. Лісове господарство : рекомендаційний показник. 3-є вид., переробл. і допов. Чернігів : Наукова бібліотека НУ «Чернігівська політехніка», 2022. 112 с.

15. Буцький П. Історіографія та джерела з історії заліснення Північно-Західного Приазов'я (XIX – початок XX ст.). Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. 2023. Вип. 2. С. 26–29.

16. Єлісавенко Ю., Поліщук В., Хаєцький Г. Історія лісовідновлення та лісорозведення в умовах формування збалансованого розвитку Східного Поділля. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2023. Вип. 3. С. 77–82.

17. Історія Сумського НАУ : електронний ресурс. URL: <https://snau.edu.ua/blog/vse-po-istoriyu-sumskogo-nacionalnogo-agrarnogo-universitetu/>.

18. Історія факультету АТП Сумського НАУ : електронний ресурс. URL: <https://agro.snau.edu.ua/history-ua/>.

19. Корнєєв Ю. В. Поняття лісу як природного об'єкта та об'єкта правової охорони. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. 2023. Т. 1, вип. 80. С. 343–348.

20. Хрик В., Яшник С., Кімейчук І. Теорія і методика викладання дисципліни «лісівництво» для майбутніх фахівців лісгосподарської галузі. Socio-economic development of regions: strategies, models, innovations : Monograph. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. Р. 317–336.

21. Юзик А. В. Короткий нарис історії досліджень лісів українських Карпат. Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія. 2022. Т. 24, № 2. С. 48–60.

22. Генсірук С. А., Фурдичко О. І., Бондар В. С. Історія лісівництва в Україні. Львів : Світ, 1995. 424 с.

6.3. Програмне забезпечення

23. Платформи для організації дистанційного навчання та комунікації: Moodle (сторінка курсу: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5821>)

24. Пакет програм для роботи з офісними документами: Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint) або Google Workspace (Google Docs, Google Sheets, Google Slides).

25. Програми для перегляду та роботи з файлами формату PDF: Adobe Acrobat Reader, Foxit Reader.

26. Програмне забезпечення для відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet.